

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 479

din data de 03.06.2020

Dosar nr: 889/2019

Petiția nr: 7746/17.12.2019

Petent: Forumul Democrat al Germanilor din România

Reclamat: ...

Obiect: sunt reclamate articole denigratoare la adresa FDGR prin compararea acestuia cu o organizație nazistă

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentului

1. Forumul Democrat al Germanilor din România, .

I. 2. Numele și adresa părții reclamate

2. ..., .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Sunt reclamate articole denigratoare la adresa FDGR prin compararea acestuia cu o organizație nazistă.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 04.02.2020 (filele 14-15 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

6. La audierea din 04.02.2020 părțile au fost absente.

7. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost comunicat petentului (fila 28 din dosar) în vederea depunerii de concluzii scrise. Petentul nu a depus concluzii scrise la dosar.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

8. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 7746/17.12.2019** (filele 1-13 din dosar) petentul arată următoarele aspecte relevante:

- în cuprinsul unei serii de articole publicate în ziarul "Justițiarul", precum și pe pagina de web www.justitiarul.ro, partea reclamată a desfășurat și desfășoară o campanie sordidă împotriva petentului, care stă la baza a nenumărate atacuri în presă, alegerile sale fiind preluate în mod concertat de către alți jurnaliști, respectiv televiziuni;

- în anul 1999 Guvernul României a adoptat O.U.G. nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, prin care a dispus restituirea către foștii proprietari a imobilelor "care au aparținut comunităților minorităților naționale din România și care au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice, în perioada 6 septembrie 1940 – 22 decembrie 1989";

- în anul 2007 petentul s-a adresat instanței solicitând recunoașterea ca succesor al Grupului Etnic German, iar instanța a admis cererea motivând că: "petenta este organizația reprezentativă a minorității germane din Sibiu";

- urmare acestei sentințe, partea reclamată a declanșat o campanie vehementă de presă împotriva petentului, cele mai grave acuzații fiind că: petentul reprezintă o organizație nazistă; statul român a fost păgubit prin retrocedările către petent și plătește chirii substanțiale pentru imobilele retrocedate către petent; au existat injurii adeseate minorității germane germane, la care se adaugă afirmații antisemite și antimaghiare;

- referitor la faptul că petentul ar reprezenta o organizație nazistă partea reclamată face următoarele afirmații: *"Forumul Democrat al Germanilor din România (F.D.G.R.), condus de Klaus Iohannis, se declară oficial continuatorul partidului nazist din al Doilea Război Mondial"* (12.07.2010); *"Jaf imobiliar la Sibiu, retrocedări ilegale către FDGR, succesor al organizației naziste Grupul Etnic German"* (10.02.2014); *"Dar, prin sintagma "succesor în drepturi" nu poți să soliciți calitatea de moștenitor al cuiva, indiferent că ești persoană fizică sau juridică și să încerci să succezi doar lucrurile bune, iar de cele negative să faci abstracție! Din moment ce F.D.G.R. s-a declarat "succesor în drepturi", atunci automat a preluat și doctrina "decedatului" Grup Etnic German la ale cărui bunuri râvnește!"*; *"reînceperea urmăririi penale împotriva Forumului Democrat al Germanilor din România (F.D.G.R.) și a persoanelor care-i reprezintă și susțin, în continuare, că cei doi președinți ai F.D.G.R. au calitățile de instigator (Iohannis Klaus Werner) și autor (Hans Klein), deoarece aceștia prin demersurile lor au reînființat o organizație fascistă (...)"*; *"Justițiarul", prima publicație care a scris despre reactivarea organizației hitleriste Grupul Etnic German de către Klaus Werner Iohannis"* (15.02.2017); *"Fapte foarte grave dezvăluite în premieră: Primarul Klaus Iohannis s-a opus în instanță revizuirii sentinței prin care FDGR a fost declarat succesor al organizației hitleriste Grupul Etnic German"* (08.11.2018); *"Cazul FDGR – succesor al organizației naziste Grupul Etnic German și condamnarea celor care au avut curajul să dezvăluie relansarea unei organizații naziste în România de către justiția coruptă din țară și mamelucii din UE!"* (25.10.2018); *"Președintele FDGR a fost pus în această poziție după ce domnul Iohannis a migrat la PNL pe traseul stabilit de stăpânii lui ca să fie numit Gauleiter peste colonia România"*; *"(...) acum, când lumea credea nazismul îngropat definitiv, poliția politică de tip Gestapo din UE este*

gata să pedepsească prin intermediul slugoilor de la Strasbourg – Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE) – pe oricine critică Germania sau sateliții săi din politica de altădată, fostele Grupuri Etnice Germane (Coloana a V-a a lui Hitler) din Țările care au avut ghinionul să adăpostească o minoritate germană”; “România jefuită de străini cu sprijinul neprecupețit al alogenului numit Gauleiter peste colonie, Klaus Werner Iohannis”; “Culmea tupeului: Succesorii unor hitleriști reclamă că sunt discriminați!” (07.01.2019); “Consider că eu, Marius Albin Marinescu, mi-am făcut datoria, atât în calitate de cetățean, cât și ca gazetar, conducător al unei publicații: ”Justițiarul”, prima publicație care a scris despre reactivarea organizației hitleriste Grupul Etnic German de către Klaus Werner Iohannis!”; “Cazul Iohannis – magistrați – FDGR succesor în drepturi al unei organizații naziste în anchetă la SIIJ” (21.10.2019); “Merkel îi apără în gura mare pe succesorii organizației naziste Deutsche Volksgruppe in Rumänien!” (10.05.2019);

- referitor la faptul că statul român a fost păgubit prin retrocedările către FDGR și plătește chirii substanțiale pentru imobilele retrocedate către F.D.G.R. partea reclamată face următoarele afirmații: *„în baza sentinței ticăloase statul român plătește acum, din banii românilor, chirii exorbitante către organizația lor etnică (FDGR)”*; *“Jefuirea imobiliară a statului român de către un ong al minorității etnice germane din România, ca urmare a succesiunii acestuia după o organizație nazistă desființată prin decret regal și interzisă prin tratate internaționale”*;

- injurii adeseate minorității germane, la care se adaugă afirmații antisemite și antimaghiare: *„sașii corciți și românii trădători militează pentru dezmembrarea României”* (11.11.2014); *“Summitul de la “Hermannshit”: Un bețiv luxemburghez face propagandă secesionistă și antiromânească”* (09.05.2019); *“manipulatorul post evreiesc Pro TV”* ar fi trunchiat o știre; folosirea insistentă a denumirii “Hermannstadt” nu reprezintă altceva decât *“(…) un pas spre secesionismul dorit de unguri, sași și unii români trădători (…)”*; *“Sindromul slugoiului îndobitocit: Hermannstadt în loc de Sibiu”* (26.02.2018); *“Infatuatul anormal Iohannis este atât de plin de sine, încât dă pe dinafară”*;

- petentul prezintă situația reală arătând că prin Decretul – Lege nr. 830/21.11.1940 pentru constituirea Grupului Etnic German din România a fost înființată o persoană juridică de drept public căreia îi aparțineau toți cetățenii români de origine germană, iar toate organizațiile etnicilor germani din România, constituite anterior, au fost dizolvate, iar proprietățile acestor organizații au intrat în patrimoniul G.E.G.; G.E.G. putea adopta dispoziții cu caracter obligatoriu pentru membrii lui, dar toți cetățenii români de naționalitate germană nu s-au asociat în mod liber și democratic în vederea fondării unei organizații naziste și nici nu au aderat în mod voluntar la o astfel de organizație; G.E.G. a fost dizolvat în 1944, iar Statul Român a devenit titularul tuturor drepturilor aparținând fostului G.E.G., bunurile care aparținuseră minorității germane au trecut astfel în patrimoniul Statului Român; în anul 1999 a fost adoptată O.U.G. nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România; în ceea ce privește patrimoniul G.E.G., atâta vreme cât viața socio – culturală a comunității cetățenilor români de origine germană s-a desfășurat în primii ani ai deceniului patru din secolul XX, exclusiv în interiorul G.E.G., iar bunurile aflate în proprietatea acestei comunități s-au aflat doar în mod temporar în patrimoniul G.E.G., succesorul patrimonial al acestuia este reprezentat de către persoana juridică de drept privat care astăzi reprezintă interesele minorității germane din România, iar acesta este F.D.G.R.; în anul 2007 F.D.G.R. din Sibiu s-a adresat instanței

solicitând recunoașterea ca succesor al G.E.G., exclusiv în sensul patrimonial avut în vedere de O.U.G. nr. 83/1999; calitatea de succesor decurge din faptul că “petenta este organizația reprezentativă a minorității germane din Sibiu”;

- în drept, petentul consideră că, prin articolele publicate în ziar și în mediul online, partea reclamată a încălcat prevederile art 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare și solicită constatarea existenței faptelor discriminatorii și sancționarea acestora.

Susținerile părții reclamate

10. Partea reclamată depune punctul de vedere înregistrat cu nr. 677/03.02.2020 (filele 16-22 din dosar) și documente anexate (filele 23-27 din dosar) prin care arată următoarele aspecte relevante:

- invocă **excepția lipsei calității procesuale active** în ceea ce privește acuzațiile referitoare la injurii adresate minorității germane, la care se adaugă afirmații antisemite și antimaghiare; partea reclamată arată că petentul nu se încadrează în niciuna din categoriile prevăzute limitativ de lege (persoană care se consideră discriminată, organizație neguvernamentală care are ca scop protecția drepturilor omului)

- invocă **excepția lipsei calității procesuale pasive** a părții reclamate; o eventuală răspundere a părții reclamate nu poate fi antrenată decât pentru fapte proprii, în concluzie, răspunderea pentru publicarea informațiilor scoase la iveală de partea reclamată, dar în alte medii de difuzare, revine celor care dețin respectivele publicații, deci partea reclamată nu poate avea calitate procesuală pasivă;

- invocă **excepția tardivității** formulării petiției; articolele publicate anterior datei de 17.12.2018 sunt supuse termenului de 1 an de decădere din dreptul de a formula petiția

- solicită respingerea pe fond a petiției formulate ca neîntemeiată; trebuie avut în vedere dreptul la liberă exprimare; partea reclamată nu a intenționat să incite la violență sau ură împotriva unei etnii; petentul nu urmărește un scop legitim prin petiție; faptele sesizate nu constituie fapte de discriminare pe criteriul apartenenței etnice, nu articolele semnate de partea reclamată duc la creșterea intoleranței, a segregării, a sentimentelor exagerat naționaliste, ci accesul nemeritat și nelegal, discriminatoriu pentru cetățenii de rând, la resurse importante;

- solicită obligarea petentului la plata cheltuielilor ocazionate de litigiu.

V. Motivele de fapt și de drept

15. Colegiul director constată că reclamatul a publicat o serie de articole, ce puteau fi vizualizate la primirea petiției, care au promovat ideea conform căreia FDGR ar fi continuatorul ideologiei naziste. Conform deciziilor instanțelor de judecată, FDGR este succesor al drepturilor de proprietate după Grupul Etnic German, o organizație cu ideologie nazistă, care în perioada interbelică a preluat prin constrângere bunurile care au aparținut diferitelor organizații ale germanilor (sașilor și șvabilor) din România. FDGR este o organizație neguvernamentală de utilitate publică a cărui statut specifică: „*Forumul Democrat al Germanilor din România (FDGR) este o asociație a minorității germane din România,*

organizată pe bază etnică, persoană juridică română de drept privat, fără scop patrimonial.” (art. 1). FDGR a fost creat în urma unei decizii de instanță. În România organizațiile cu ideologie nazistă sunt interzise prin **Ordonanța de urgență nr. 31 din 13 martie 2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război**. Nu există o decizie de instanță de judecată care să considere că FDGR ar intra sub incidența **O.U.G. nr. 31/2002**. Totodată se constată că reclamatul a utilizat față de germani următoarea expresie: „*sașii corciți și românii trădători militează pentru dezmembrarea României*”.

16. Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale active invocată de partea reclamată. Pe de o parte FDGR este vizat în mod direct de afirmații, astfel este persoană care se consideră a fi discriminată. Conform art. 20 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, „*Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunostință de săvârșirea ei.*” Totodată FDGR are calitate procesuală activă privind afirmațiile legate de germani în virtutea art. 28 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** care stipulează: „*Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane*”. Interesul legitim rezultă din statutul organizației.

17. Se respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de partea reclamată, constatând că el este autorul textelor care formează obiectul petiției. În domeniu sunt aplicabile prevederile **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**, respectiv ale **Codului de procedură civilă**.

18. Se respinge excepția tardivității introducerii petiției conform art. 6 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** (citată la pct. 16), având în vedere că fapta a existat la data primirii petiției, afirmațiile care formează obiectul petiției erau încă postate, astfel fapta este continuă. Totodată unele dintre afirmații au fost postate după data de 17.12.2018.

19. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

20. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

21. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

22. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară

sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

23. Colegiul director constată că, din punctul de vedere al dreptului la demnitate, petentul, respectiv persoanele aparținând comunității germane, se află în situație comparabilă cu alte persoane.

24. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

25. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „*sau oricare alt criteriu*”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

26. Colegiul director constată că diferențierea creată de reclamat are legătură cu apartenența etnică, respectiv cu etnia membrilor FDGR.

27. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director constată incidența art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia*”. Postarea, respectiv menținerea postării textelor care formează obiectul petiției este un comportament manifestat în public, care vizează crearea unei atmosfere ostile, degradante îndreptat împotriva membrilor FDGR respectiv a comunității germane.

28. Astfel fapta reclamatului de a posta și de a menține postarea textelor care formează obiectul petiției reprezintă discriminare, întrucât a creat o deosebire pe criteriul apartenenței la FDGR respectiv la comunitatea germană care a avut ca scop și efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

29. Având în vedere caracterul cauzei, Colegiul director trebuie să analizeze limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate. De regulă Colegiul director se bazează pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în acest domeniu extrem de complex.

30. CEDO analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;

- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

31. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

32. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente. Sunt relevante și prevederile art. 30 al **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, cu următoarele limite:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

33. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc. Dreptul la demnitate trebuie protejat, cum arată **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale**, care consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

34. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indifferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu

- legitimătatea invocată (ex. **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. **WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. **NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimătatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (ex. **OTTO-PREMIER-INGESTATE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) Convenția nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a

adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanți unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);
- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. **CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. **AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

35. Aplicând principiile CEDO, constatăm următoarele:

- exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (pct. 34, lit. b) — afirmațiile reclamatului ofensează gratuit, afirmă un neadevăr jignitor la adresa FDGR, a membrilor FDGR și a germanilor;

- îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (pct. 34, lit. e) — afirmațiile analizate sunt de natură să creeze tensiuni interetnice;

- toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (pct. 34, lit. f) — afirmațiile reclamatului promovează ura bazată pe intoleranță;

- se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă (pct. 34, lit. k) — afirmațiile care vizează dreptul la demnitate pe criteriul etnic (considerate ca fiind afirmații rasiste) implică, cum arată întotdeauna CEDO, o nevoie publică urgentă; CEDO nu a admis prin nici-o hotărâre ca astfel de afirmații ar fi compatibile cu principiile enunțate de **Convenție**, considerând că aplicațiile de acest gen reprezintă abuz de drept în sensul art. 17 al **Convenției** (a se vedea pct. 34, lit. g, h, j); aparenta excepție a cazului **JERSILD împotriva DANEMARCEI** practic nu reprezintă o excepție, în respectivul caz CEDO constatând că ziaristul nu a promovat ideologia rasistă, ci în mod evident s-a delimitat de o astfel de ideologie;

- presa are sarcina de a oferi informații și idei de interes public (pct. 34, lit. p) — distorsionarea realității, afirmațiile cu caracter discriminatoriu, care sunt de natură să creeze conflicte, să creeze o atmosferă ostilă, degradantă față de un grup vulnerabil, cum sunt minoritățile naționale nu sunt informații și idei de interes public;

- presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (pct. 34, lit. q) — transmițând informații false și care încalcă dreptul la demnitate reclamatul nu a respectat dreptului publicului de a prezenta informații de interes public.

36. Prin urmare afirmațiile reclamatului, care fac obiectul petiției, nu sunt protejate de art. 10 al **Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale**.

37. Art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** prevede:

„(1) *Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*

(2) *Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.*”

35. Colegiul director aplică amenda contravențională de 3.000 lei față de ..., Str. .. având în vedere următoarele:

a) discriminarea a vizat o comunitate;

- b) reclamatul a publicat o serie de articole discriminatorii, pe intervalul mai multor ani;
- c) discriminarea etnică este cea mai gravă formă de discriminare conform jurisprudenței CEDO;
- d) limbajul utilizat de reclamat este extrem de ofensator
- e) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior, astfel nu este necesară aplicarea unei amenzi mai mari.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale active invocată de partea reclamată conform art. 20 alin. 1 și art. 28 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de partea reclamată, având în vedere că reclamatul are calitatea de autor al textelor care formează obiectul petiției;
3. Respinge excepția tardivității introducerii petiției conform art. 6 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. Fapta reclamatului de a posta și de a menține postarea textelor care formează obiectul petiției reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate conform art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000** și nu sunt protejate de art. 10 al **Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale**;
5. Aplică amenda contravențională de 3.000 lei față de ..., .
6. Copia prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Județene a Finanțelor Publice Sibiu.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 03.06.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 04.06.2020

Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.